

İHMAL-İSTİSMAR VE KORUNMA YOLLARI VELİ BÜLTENİ

Sevgili ebeveynler,

Son yıllarda çocuklara yönelik yapılan ve ihmal ve istismar durumları tüm toplumumuzda gündemde olan; kültürel farklılıklara rağmen tüm dünyada geçerliliği olan bir sorundur. Bizim geleceğimizi yansıtan çocuklarımız, dünya üzerinde en uzun süre bakımı, korunmayı gerektiren ve sevgiyle beslenen varlıklardır.

Toplum olarak ilerleyebilmek, o toplumun çocuklarının ruhsal, bilişsel ve duygusal her yönden sağlıklı gelişmesiyle mümkündür. Bu gelişim ve değişim dönemi içerisinde çocuğun aileden ve yaşamış olduğu sosyal çevreden alacağı desteğin önemi yadsınamayacak derecede önemlidir. Gereken desteğin sağlanabilmesi için farkındalığı yüksek bir toplum, bilinçli ailelerin varlığı şarttır. Yaşanılan toplum içerisinde olumsuz aile dinamikleri, bilinmeyen ya da göz ardı edilen gerçekler nedeniyle birçok çocuğumuzun gelişimi olumsuz yönde etkilenmektedir. Çocuk hakları ihlal edilmekte, sürekli ihmal ve istismar vakalarıyla karşılaşmaktadır. Toplumun ihmal ve istismar konusunda bilinçlenmesi, çocuklara bu konuda eğitim verilmesi şarttır. İstismar konusuna değinmeden önce çocuk ihmali konusunun üzerinde durmak yerinde olacaktır.

ÇOCUK İHMALİ NE DEMEKTİR?

Çocuk ihmali başta anne babaları olmak üzere, kendilerine bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinlerin çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık ve sevgi gibi temel gereksinimlerini ihmal etmeleri sonucu, çocuğun bedensel, duygusal, zihinsel ve toplumsal gelişimlerinin engellenmesidir.

A- Fiziksel İhmal

- Beslenme, giyim ve temizliğinin yeterince sağlanamaması
- Güvenliliğin sağlanmaması; tehlikelere maruz bırakılması
- Terk edilmesi
- Evden kovulması
- Çocuğun tıbbi bakımının yapılmaması ya da geciktirilmesi

B- Eğitimsel İhmal

- Çocuğun zorunlu yaşa gelmesine rağmen okula gönderilmemesi
- 18 yaşın altında zorla alıştırılması
- Okula devamlılığın sağlanmaması
- Eğitim başarısı için gerekli desteğin sağlanmaması
- Öğrenimine uygun olmayan nedenlerle son verilmesi

C- Duygusal İhmal

- Anne ya da babanın yeterli ilgi ve sevgi göstermemesi
- Eşler arasında çocuğa karşı tutarsız davranışlar (Birinin izin verdiği şeye diğerinin izin vermemesi)
- Çocuğun aile içerisinde kötü davranış ve şiddete şahit olmasına izin vermek

İHMALE UğRAMIş ÇOCUKLARDA GöZLEMLenen Davranışlar

- Agresif Davranışlar
- Esnek Olamama
- Dikkat Problemleri
- Sosyal İzolasyon
- Güvensiz Bağlanma Davranışı
- Kolay Hayal Kırıklığı Yaşama
- Benlik Saygısı Düşüklüğü

İstismar ve ihmali birbirinden ayıran en önemli nokta, istismarın aktif, ihmalin ise pasif bir durum olmasıdır. Dünya Sağlık rgt istismarı; bir yetişkin tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan ve çocuğun sağlığını, fiziksel ve psiko-sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen davranışlar olarak tanımlamaktadır (Kara, Biçer ve Gökalp, 2004). İstismarı

tanımlarken anahtar kelime olarak “tekrar etmesi, kasıtlı olması” gibi nitelikler dikkat çekmektedir (Aktaran Demirkapı, 2013)

ÇOCUK CİNSEL İSTİSMARI NEDİR?

Çocuk istismarı genel olarak, çocuğun bir erişkinin cinsel gereksinim ya da isteklerinin doyumunu için cinsel nesne olarak kullanılması ya da kullanılmasına göz yumulmasıdır. CİNSEL İSTİSMAR BİR İNSANLIK SUÇUDUR Tüm cinsel istismar tanımlarında temel öge, çocuğun yaşça büyük birisi tarafından cinsel tatmin amacıyla kullanılmasıdır. Bu birisi bir yetişkin olabildiği gibi, yaşı çocuktan anlamlı olarak büyük başka bir çocuk ve ya ergenlik çağında bir genç de olabilir.

CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN BİR ÇOCUKTA GÖRÜLEBİLECEK DEĞİŞİKLİKLER

- Cinsel istismara uğrayan çocukların %50'sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir. Bunun yanında depresyon, düşük benlik saygısı, intihar davranışları, damgalanmış kişilik hissi, alkol ve madde kullanımı görülebilir.

- Çocukta öfke patlamaları olabilir.
- Çocuk uykuya dalmakta güçlük çekebilir(karanlıktan ya da kabus görmekten korkabilir)
- Çocuk çizdiği resimlerde cinsel organları belirgin çizebilir.
- Çocukta mastürbasyon, alt ıslatma görülebilir.
- Yeme ve konuşma bozuklukları gözlenebilir.

NELER YAPILABİLİR?

- Çocukları cinsel istismardan korumanın ilk şartı onları bu konuda eğitmektir. Bedenin tüm bölgeleri için olduğu gibi cinsel bölgeleri ile ilgili merak edip sorduğu sorular bilimsel mantığa dayalı, basit cümlelerle; anlayabileceği şekilde yanıtlanmalıdır. Cinsel bölgeler anlatılırken takma isim takılmamalı, kızlar için “vajina” erkekler için “penis” terimleri kullanılmalıdır.

- Bu eğitimlerde bedenın özel olduğu, oyun oynamak için kullanılmayacağı ve başkalarının da oynamasına izin vermemesi gerektiği gibi ifadeler vurgulanmalıdır. Bedenim bana aittir bilinci verilmeli; kendi bedeninin üzerinde başkalarının bir şeyler yapamayacağını bilmelidir.

- İzin verirsem dokunabilirsin bilinci oluşturulmalı, çocuk kendi bedenine olan hâkimiyetini öğrenmeli; hâkim olduğu bu beden üzerinde kendisinin söz hakkı olduğunu bilmelidir.

- Fiziksel baskıya direnme refleksi geliştirilmelidir. Yetişkinler bazen farkında olmadan çocuklarının üzerinde güç gösterisinde bulunmaktadır (çocuğu ansızın ya da kaçarken bir köşeye sıkıştırıp zorla sevmek vb.) Anne babalar, akrabalar çocuklara olan sevgi gösterileri sırasında, çocuklara kendi güçsüzlüğünü hissettirecek kadar büyük ve orantısız güç gösterilerinden sakınmalı. Bu durum çocuklardaki fiziksel baskılara direnme refleksini zedeler.

- Çocuk çırlıçplak ortalıkta dolaşmamalı; kendini hatırlayabildiği en küçük yaştan itibaren genital bölgeleri kapalı olarak hatırlamalıdır. Özellikle dört yaşından itibaren çırlıçplak evin içinde ve dışında bulunmamalıdır. Giysilerini kendisinin giyip çıkartmasına izin verilmelidir.

- 4 yaşından sonra ana-babanın kendisi de tamamen çıplak olarak çocukla aynı anda banyoda bulunmaması ve birlikte banyo yapmaması önemli. Özellikle yedi yaşından sonra hiçbir şartta genital bölgelerinin bir başkası tarafından görünmemesine özen gösterilmelidir.

- Çocuklar bir şey söylemek istediğinde, dinlenmelidir.

- Çocuk “HAYIR” demeyi öğrenmelidir. Çocuğun kendisine yönelebilecek taciz olaylarına karşı savunma sistemini geliştirmesi, ailenin göstermiş olduğu anlayış ve saygıya bağlıdır.

- Çocukların başkaları hakkında anlattıkları ciddiye alınmalıdır.

- Çocuk, her ne yaşarsa yaşasın, ailesine bunu anlatması, özellikle kötü olayların sır olarak tutulmaması gerektiğini bilmelidir.